

sidorna 6-7

Nu har de fler unga förtroendevalda

LYCKAD SATSNING PÅ KLUBBEN
PÅ NIMO VERKEN I HOVA

LEDAREN

En rättighet och i viss mån skyldighet!

Alla medborgare har en rättighet men också i viss mån en skyldighet att den 9 september göra ett val om man inte redan har förtidsröstat.

En möjlighet att vara med och påverka vilka som ska styra framöver.

Viktigt att använda sin röst för att få en regering som vill fortsätta att utveckla den svenska välfärden och värna den svenska modellen som finns på Svensk arbetsmarknad. Stärka arbetsmiljöarbetet och stärka anställningstryggheten. Fler satsningar i skola vård och omsorg.

Vi vill också se en bättre sjukförsäkring.

Jag röstar på Stefan för han vet hur viktig den Svenska industrin är för en bra välfärd och för att han vet hur viktig den svenska modellen är för Sverige.

En stark industri är en viktig del för ett bra samhälle och en rättvis välfärd. Det har genomförts mycket under denna mandatperiod trots det tuffa parlamentariska läget och med Stefan vid rodret känns det tryggt att ha en statsminister som lyssnar.

Vi i IF Metall ska se till att pressa på för ett jämlikare Sverige för alla. Vi är inte färdiga på långa vägar.

Det finns fler reformer som man vill se, som en sjätte semestervecka och en tandvård som ingår i sjukvårdens högkostnadsskydd.

Använd din rättighet och gå och rösta!

I detta nummer skriver vi om klubbverksamhet.

Trevlig läsning!

Pär-Ola Olausson

4

Mötesprotokoll från 1958, IAC firar 60-års jubileum.

15 Så startar du en klubb.

Gott om plats hos klubben på Volvo GTO - en fördel med att vara en stor klubb.

12

Redaktion

Pär-Ola Olausson, ansvarig utgivare. Telefon 0500-42 41 70.
E-post: par-ola.olausson@ifmetall.se

Christer Andréasson. Telefon 0510-48 41 45
E-post: christer.andreasson@ifmetall.se

Jonny Alfredsson. Telefon: 0706-617 787
E-post: jonny.alfredsson@ifmetall.se

Omslag: Foto: Mikael Gustavsson

Produktion: Redaktionen i samarbete med Olle Sjöstedt Information AB, Fagersta.

IFMETALL
Västra Skaraborg

IFMETALL
Östra Skaraborg

Utgivning 2018 - distribueras med Dagens Arbete

Skaraborgsnytt nummer 1.
Skaraborgsnytt nummer 2.
Skaraborgsnytt nummer 3.
Skaraborgsnytt nummer 4.

15 mars
24 maj
6 september
15 november

facebook

"HÖRT PÅ BÖGDA"

Vi vill gärna att ni skickar in vad som hänt: Någon att fira? Fyndat på loppis? Skaffat nytt husdjur eller partner? Dagens ros till någon vardagshjälte? Vad som helst. Redaktionen tar sig rätten att korta insänt material.

Skicka till: **IF Metall Östra Skaraborg, Marie Olsson, Box 84, 541 22 Skövde. Eller marie.olsson@ifmetall.se**

Udda hobby, samling eller bara något intressant som du som IF Metallare har/gör på fritiden?

Vi söker fler intressanta artiklar till nästa nummer om IF Metallare på fritiden. Vill du eller vet du någon som skulle vara intresserad av att vara med i ett reportage i tidningen?

Kontakta avd 27: postbox.avd27@ifmetall.se
eller avd 28: postbox.avd28@ifmetall.se

Vi tänkte
VARNA
alla våra medlemmar för
att inte bli förälskade i
sin teknik.
Lika aktuellt nu som
1986.

"Farlig kärlek"

ur Arbetarskydd 1-2/86

Att bli "förälskad" i sin dator är den mest dramatiska och negativa effekt som kan uppstå då ny teknik införs på arbetsplatser. Det rapporterar forskare efter ett projekt som genomförts vid Volvo Flygmotor, Saab Scania och Ericsson.

En del människor blir så fascinerade av sitt nya arbetsredskap att de glömmer bort sin omgivning. Datorn blir den ständige följeslagaren, på jobbet, hemma, på resor och konferenser.

Familj och vänner kommer i andra hand. Risken att missköta sina sociala kontakter är stor, ett problem som måste uppmärksammas, menar forskarna.

Denna farliga kärlek orsakas av datorspråket, som förenar alla som har en dator och gör det lättare att tala med varandra. Och därmed stängs "alla andra" ute.

IF Metall Västra Skaraborg
Fabriksgatan 4, 531 30 LIDKÖPING

Telefon: 0510-48 41 30

Fax: 0510-48 41 47

Internet: www.ifmetall.se/avd28

E-post: postbox.avd28@ifmetall.se

IF Metall Västra Skaraborg innefattar dessa kommuner:

Essunga, Mariestad, Lidköping, Skara, Vara, Götene, Töreboda, Grästorp, Gullspång.

IF Metall Östra Skaraborg
Skåningstorsvägen 5
541 65 Skövde

Telefon: 0500-42 41 70

Fax: 0500-41 34 70

Internet: www.ifmetall.se/avd27

E-post: postbox.avd27@ifmetall.se

IF Metall Östra Skaraborg innefattar dessa kommuner:

Skövde, Hjo, Tidaholm, Falköping, Karlsborg, Tibro.

Aktningsvärt jubileum på IAC

Fabriksklubben fyller 60 år!

Välbesökt styrelsemöte på IAC

Den här dagen har jag fått det stora nöjet att skriva en artikel om att fabriksklubben på IAC fyller aktningssäva 60 år. Det är alltid lika roligt att åka tillbaka till min gamla arbetsplats och hälsa på. Just idag har de styrelsemöte och har bjudit in sina klubbombud. Så det är fullt runt bordet när mötet ska börja.

Poul Hansen är ordförande och håller i klubban. Poul har varit ordförande sedan 2003 och idag är han också avdelning 28:as ordförande. Så han delar sin fackliga tid mellan IAC och avdelningen i Lidköping.

Förresten betyder IAC International Automotive Components och de tillverkar plastdetaljer till bilindustrin.

Spännande gamla protokoll

Det går fort att fastna när man börjar läsa gamla protokolls böcker. Det första protokollet vi hittar är från 10/9-1958.

Egentligen är det mycket som är

samma som idag. Utskick från LO och Förbund lades till handlingarna redan då och det var ungdomskurs på Runö.

Sista paragrafen löd så här:

Styrelsen beslöt att anordna en festlighet på Stadskällaren i Skara någon gång under okt. månad. I samband härmed meddelade ordförande att den här för avsedda klubbkassan nu innehöll kr; 294.45. Det blev säkert en trevlig festlighet.

Längst sittande ordförande

Vi ser också i böckerna att en del av de gamla ordföranden senare blev tjänstemän. Och att Poul Hansen (2003-) och Stig Kristiansson (1972-1990) är de som suttit längst och inte bytt sida.

Jag frågar vid sittande möte vad de som är där kommer ihåg mest av det fackliga arbetet.

– Den vilda strejken, blir svaret från flera. 1988 var vi inte överens om arbetstiderna med företaget. Då hotade vi som jobbade två-skift med att sjukskri-

va oss allihop en fredag kväll kl. 18 när vi egentligen skulle jobba till 22. Styrelsen var ju naturligtvis inte med på detta, de gick bara runt och log. I sista stund kom produktionschefen på cykel i högsta hugg och sa att vi fick igenom våra krav.

Det är som jag brukar säga: Det var bättre förr, i alla fall lättare att få igenom sina krav.

Minnen från förr

Det de också kommer ihåg är den stora neddragningen 2008 som alla blev drabbade av.

Det blev krisavtal med lediga fredagar som på många andra arbetsplatser.

– Efter en hel vår med lediga fredagar så blev vi inkallade till VD:n veckan före semesterstängningen. Han ville då att vi skulle jobba sista fredagen före semestern. Vi sa ja och följande dag försökte jag göra mig osynlig för våra medlemmar, man blev inte särskilt populär, ler Leif när han minns tillbaka.

Poul Hansen och Bodil Andersson studerar gamla böcker

Anette kommer ihåg att de lyckades förhandla till sig att sluta kl. 18.00 varje fredag även när krisen var över.

– Det är jag nöjd över.

Bodil kommer ihåg att det var lock-out för tjänstemän på 80-talet, vilket innebar att de också slapp jobba. – Man kunde ju inte arbeta utan förman på den tiden.

2005-2006 så var Collins & Aikman som de då hette innan de blev uppköpta i rekonstruktion. Det var ett tufft år för alla. – Många gånger var det en hårs-mån till att vi fick lön när vi skulle. Men det gick bra, berättar Ulrika.

Annars tycker vi nog att det var bättre på Skara Plast tiden när vi var svenskägda och det tillverkades alla möjliga roliga detaljer i plast.

Samma frågor då och nu

När dagens möte är över så kan man summera att det är samma fackliga frågor i annan form än det var förr.

På 80-talet stod det i protokollet: Vi

har mycket folk som går på räkning. Förbundet säger att det finns inget som heter räkning. Klubben kommer inte att acceptera denna typ av anställning.

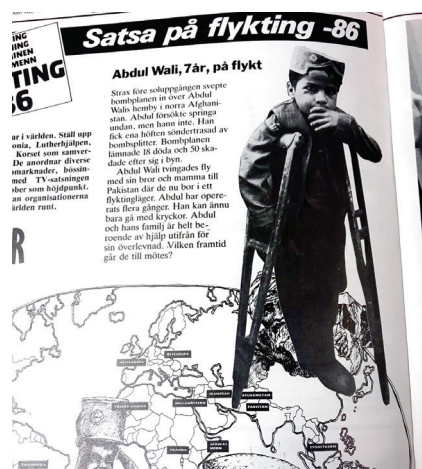
Redan 1965 stödde klubben internationellt arbete. Utdrag från protokolls-boken: Rapport om Spanien kommittén för en fri fackförenings rörelse. Mötet beslöt om förslag till avdelningen att skänka femtio kronor till kommittén.

Arbetsmiljöfrågor 1978

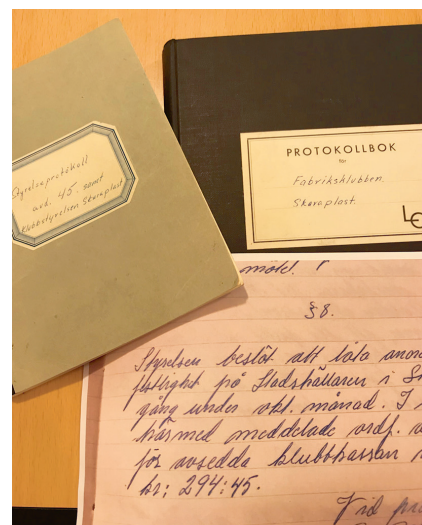
Något som alltid är lika aktuellt är arbetsmiljöfrågor. Idag diskuterades det arbetsmiljö och 1978 var det samma frågor: Städning och den allmänna ordningen på PUR måste förbättras, nu är olycksrisken mycket stor.

1985 arbetades det för att få bättre chefer, också ett alltid lika aktuellt ämne.

Det senaste rönet 1985 var: Chefer har inte förstått att använda humorn som ett sätt att få fart på produktion och effektivitet. Låt oss alla och en var

Flyktingfrågan lika aktuell nu som då

60 år gamla böcker

bli mer humoristiska för ökad produktivitet.

Det tycker jag är något alla borde jobba med.

Mötet idag avslutades med jordgubbar och grädde och att Poul önskade alla en skön sommar.

Ett helt vanligt styrelsemöte hos en klubb som aldrig slutar kämpa och i år fyller 60 år.

Marie Olsson

marie.olsson@ifmetall.se

Nimo Verken i Hova kan knepen

Nästa generation förtroendevalda har

Vi har idag åkt för att besöka verkstadsklubben på Nimo Verken i Hova.

Anledningen till detta är att vi vill prata lite med dem angående detta med förnyring av oss fackligt förtroendevalda. Förbundskontoret gjorde för cirka tio år sedan en undersökning gällande genomsnittsåldern på oss förtroendevalda. Man kom då fram till att den genomsnittliga förtroendevalde var cirka 40 år gammal.

Vid en uppföljning av denna undersökning tio år senare visar det sig att genomsnittsåldern var 50 år. Alltså, vi är samma folk som är förtroendevalda ba-

ra att vi nu har blivit tio år äldre! Fortsätter det så här så kan vi snart lägga ner vår fackliga verksamhet då de förtroendevalda har tagit pension.

Nyutbildade förtroendevalda

Men säger folk nu, det är ju så svårt att få med de yngre i arbetet.

Det är nu Nimo kommer in i bilden.

Vi vill veta vad de har gjort då de precis har utbildat ett gäng med förtroendevalda som definitivt går in i gruppen yngre!

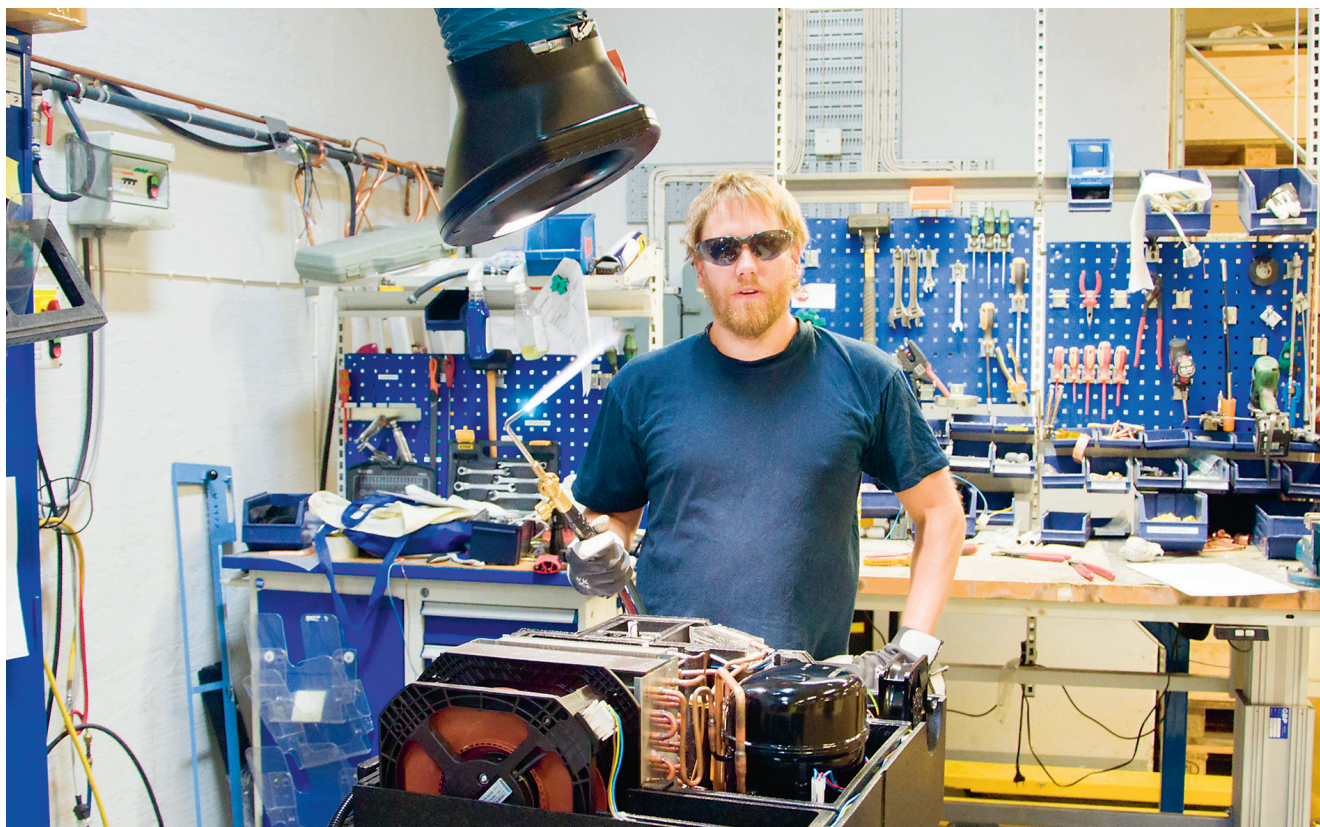
De vi träffar idag är: Tobias Axelson, klubbens vice ordförande. Fredrik Möller, kassör och skyddsombud. Lina Wargfors, sekreterare och ansvarig för

jämställdhetsarbetet. Mattias Rydin, huvudskyddsombud och försäkringsansvarig samt ledamot i klubbstyrelsen.

Några som tyvärr inte kunde komma är Joakim Rang och Christoffer Andersson. De sitter bägge med i klubben och är studieansvarig respektive skyddsombud. Det intressanta är att de är alla runt 30 år, några är till och med yngre.

Nästa generation

Hur blev det så här frågade vi? Lotta Wahlström, klubbens ordförande svarar att det uppstod ett litet problem för några år sedan. Klubben tappade ledamöter och plötsligt så var det väldigt tomt på bänken så att säga. Lotta och

Mattias Rydin, ledamot i styrelsen och ansvarig för arbetsmiljö och försäkringar

rekryterats

”Istället för att bara undra hur det går till så man att man ville vara med.”

Mattias var med redan då, men det var dags att börja rekrytera, och det roliga var att nästa generation av förtroendevalda klev fram.

Vissa hade en nyfikenhet på vad som egentligen sker i en verkstadsklubb. Vad gör dom? hur funkar det med löneförhandlingar och liknande? Istället för att undra så sa man att man vill vara med, bara frågan ställdes utanför den gamla kretsen. Sen så var det de som fick övertalas också, men då beroende på att det ska passa med barn, fritidssysslor och arbetet också. Vilket inte får komma i kläm. Intresset fanns men kommer jag att fixa det typ.

Här är det viktigt att vi gamla stötar fattar om vi verkligen vill utveckla facket så måste vi förstå att våra förtroendevalda har ett liv också och då skapar förutsättningar för deltagande i det fackliga arbetet. Hur långt ska man behöva åka för utbildningar och liknande.

Medlemmarnas förtroende

Men åter till ämnet, för ett år sedan var det Lina och Tobbe som fick frågan och en komplett styrelse började bli klar.

Men vad gör då att de har lyckats få till en ny styrelse som då sticker ut lite

med att det är de relativt unga som har nyrekryterats. Ja, enligt Lotta så gäller det att hitta de som har ett intresse samt att de har medlemmarnas förtroende. Med lite frågor och samtal var det ingen omöjlighet. Sen gäller det att de gamla i klubben släpper in dem i arbetet. Alla måste ha något att engagera sig i, inte bara kallas till möten och sen ändå inte få vara med så att säga. Något som nog är vanligare än vi vill erkänna.

Öppenhet och delaktighet

Styrelsemötets deltagare måste få känna att de kan medverka och göra skillnad. Inte bara delta på ett möte.

Sen kommer vi till de vanliga begreppen som öppenhet, delaktighet, högt i tak vid diskussioner. Det sägs ofta men vi måste mena det också! En förståelse för att de som är runt 20 till 30 år yngre än vi kanske har andra erfarenheter med sig in i styrelserummet. Det gäller att ta tillvara på det. Att man på allvar verkligen lyssnar på sina ledamöter och inte börjar köra med lite ”jaja jojo så kan det vara” när ledamöter vill något. Det kanske är så att vi ska våga lyssna, sen kan man inte

sticka under stolen med att det har blivit lättare idag när det anställs ungdomar.

”Jag är inte klar än”

Framtiden då? Ja som Lotta sa, hon tänker inte sitta för evigt som ordförande men hon känner en trygghet i att det finns en ny generation som är engagerad och kunnig och som har tagit ett kliv framåt och där någon är redo att ta ordförandeskapet. Själva säger Tobbe och Lina till exempel att de vill få vara med och påverka sin arbetsplats, eller som Lina sa, ”Jag är inte klar än.”

Till er andra förtroendevalda på Ni-mo Verken som jag har träffat under andra omständigheter så kan jag säga att jag har inte glömt av er. Ni gör ett jättejobb både i facket och några av er som deltidsbrandmän!

Mikael Gustavsson

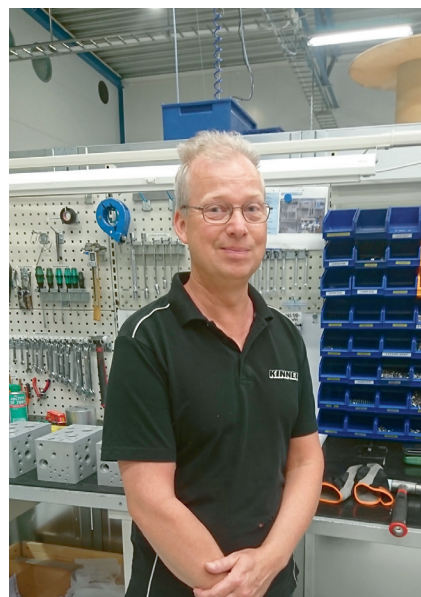
mikael.gustavsson@ifmetall.se

Ordförande Susanne Bailey

Kassör Henrik Thunborg

Huvudskyddsombud Per-Anders Blom

Samarbete, jämställdhet och medlemsvärde diskuteras på

Kinnex verkstadsklubb

Kinnex verkstadsklubb bjöd in mig att besöka deras företag och prata lite om medlemsvärde.

Susanne Bailey som är ordförande mötte upp mig och visade runt mig i fabriken som senaste året byggt ut och investerat i högteknologiska maskiner för bearbetning, samt montering. Det har även svets och produktionsteknik för att så smidigt som möjligt anpassa sig till kunders krav och vara konkurrenskraftig på marknaden.

Jag fick en kort presentation om företaget av Henrik Oldin, Sale marketing manager.

Företaget startades 1974 i ett garage och hette Kinne Kleva svets och smide, 1986 bytte företaget namn till nuvarande namn Kinnex och 2011 fick de nya ägare abREPRO SERVICE och 2017 byggdes fabriken ut för en kapaci-

tetsökning på 40%. 2012 bildades verkstadsklubben och hade 11 medlemmar vid start. Nu 2018 är 88% medlemmar i klubben och den är på tillväxt då företaget också är det.

Henrik Oldin tycker att ett bra samarbete mellan fack och arbetsgivare är en stor fördel när man arbetar nära tillsammans.

Vad är bäst med facket?

Vi pratade också om svårigheten att få kvinnliga operatörer till tillverkningen för ett mer jämställt arbetslag och det ser företaget som en utmaning att få fler kvinnor att ta plats i organisationen.

De har ingen inhyrd bemanning utan tillsammans med Lernia varvas utbildning och praktik som senare övergår till en provanställning för möjlighet till tillsvidareanställning.

Vi träffade Henrik Thunborg som är ►

► kassör i klubben och ställde frågan: Vad är bäst med facket?

Han svarade att det ger en trygghet för man är inte själv mot arbetsgivaren och man kan få den hjälp man behöver nära när det finns en klubb på arbetsplatsen. En annan sak som är bra med att tillhöra ett stort fackförbund är förmånliga försäkringar dels genom kollektivavtalet och medlemsorganisationen.

Facket ger trygghet

Vi träffade Per-Anders Blom som är försäkringsinformatör och nyvalt huvudskyddsombud samt RSO och ställde samma fråga: Vad är bäst med facket?

Han svarade att ett garanterat avtal att följa både för kollektiva och arbetsgivare ger en större trygghet genom

Kinnex startades i detta garage 1974

schysta villkor. Att arbetsmiljön står högt upp på If Metalls prioriteringslista tycker han är bra för att få en trygg arbetsplats där man trivs och inte riskerar skada sig.

Vi träffade även en som inte var medlem i If Metall och frågade om han kunde tala om vad som var orsaken till att inte vara medlem. Den största orsa-

ken var att han tidigare varit i bemaningssektorn med flera otrygga jobb hos flera olika företag och det gett en otrygg anställning och därför inte blivit medlem. Nu känns det tryggare med en tillsvidareanställning och han funderar över att bli medlem men var fortfarande lite osäker.

Annars verkar tryggheten och försäkringar vara den största anledningen till att man vill ha en klubb och vara medlem i IF Metall på Kinnex.

Camilla Pedersen

camilla.pedersen@ifmetall.se

En statistisk jämförelse

Avdelning 27 och 28 i siffror

Det sägs att man kan bevisa vad som helst med statistik, men nu ska vi se hur det ser ut med våra arbetsplatser. Stora eller små?

Om vi tittar på arbetsplatser som har kollektivavtal & medlemmar, hur stora är dom?

Avd. 27, Östra Skaraborg

Arbetsplatser med en medlem:

46 stycken

Högst antal medlemmar på en

arbetsplats är 2 064 stycken

(1 438 på näst högsta)

I snitt är det 35 medlemmar per

arbetsplats

Avdelningen har 8 832 stycken

medlemmar

Avdelningen har 197 arbetsplatser

med avtal och medlemmar

Avd. 28, Östra Skaraborg

Arbetsplatser med en medlem:

36 stycken

Högst antal medlemmar på en

arbetsplats är 389 stycken

(189 på näst högsta)

I snitt är det 18 medlemmar per

arbetsplats

Avdelningen har 7 094 stycken

medlemmar

Avdelningen har 266 arbetsplatser

med avtal och medlemmar

Min matlåda

Oskars matlåda

Oskar Johansson, Lidbil Lastvagnar
Lidköping

”Jag äter kotlett med skysås och morsans hemlagade mos.”

Korsords- vinnare!

Vinnare nummer 2-2018

1:a pris Benny Lundh,
Mariestad.

2:a pris Jonny Persson,
Falköping.

3:a pris Urban Staf, Skövde.

DAGENS FRÅGA:

Har du bestämt vad du ska rösta på 9:e september?

Jonaz Johansson, Nimo

- Sossarna såklart.

MarieLouise Anoschkin, Lernia

- Ja, jag har bestämt mig.

Elvis Dzaferic, Parker

- Jag har inte bestämt mig än.

Johan Taiminen, Nimo

- Ja, jag vet vad jag ska rösta på.

11

[illegible]

Namn _____

Adress _____ Postadress _____

Fackliga klubbar finns i alla storlekar, alla har de sina olika fördelar och utmaningar

STOR vs liten

Skilda världar. Fackliga klubbar är lika viktigt på stora som små företag. Men med olika storlekar kommer olika utmaningar och olika vardags problem.

Verkstadsklubben på Volvo GTO

Volvo GTO i skövde tillverkar lastbils-motorer, båmotorer och även motorer till anläggningsmaskiner

Dom är ca 3 000 anställda och cirka 2 200 av dessa är Kollektivanställda.

Här kommer en interjuv med ordförande Lars Ask om hur klubben fungerar på Volvo.

Hur ser organisationen ut?

– I dagsläget är vi cirka 200 förtroendevalda fördelat på cirka 120 skyds-

ombud och 80 stycken kontaktombud samt 15 stycken i heltid varav 12 i styrelsen. Vi har delat upp oss i tre geografiska områden för att kunna vara närmare våra medlemmar. Vilket även innebär att vi har fyra stycken olika fackexpeditioner som vi har bemanade. Vi har medlemsmöten och årsmöte varje år där alla medlemmar är inbjudna. Vi har också mycket möten för förtroendevalda då vi är så många så har dessa en mycket viktig roll att informera våra medlemmar om saker som händer.

Lars Ask

Hur fungerar medlemskontakten?

– Det är svårt när vi är så många och alla jobbar många olika skift och jag själv har mycket uppdrag på koncernnivå samt internationellt så jag är inte på plats så mycket på företaget och därför har vi valt att ha flera expeditioner där vi har förtroendevalda på heltid som medlemmarna kan gå till. Vi har ett medlemsmöte och ett årsmöte varje år som alla medlemmar är inbjudna till.

Hur ser förhandlingsvägarna ut?

– Det kan vara väldigt mycket byråkrati innan beslut kan tas i vissa frågor och ibland måste vi även ta hänsyn till andra fabriker i världen. Och mycket av beslutsfattandet har flyttats från fabri-

Skaraborgsnytt besöker Partex i Gullspång

Engagerade Linda Bäckström är ny

En dag utan ett moln på himlen, strax över 34 grader i skuggan och snustorrt på marken, parkerade jag bilen på en personalparkering. Det var inte många bilar där. Man nästan förväntade sig att en rullbuske skulle komma sakta förbi och någon gammal cirkulera ovanför. Klimaten kändes rätt, men miljön visade sig var helt fel.

Istället för något land klart närmare ekvatorn så var det en högsommardag i vad vi troligen kommer att minnas som den varmaste sommaren på mycket länge i gamla Sverige, närmare bestämt i Gullspång.

Personalparkeringen tillhörde företaget Partex, och här var jag för att träffa ordförande Linda Bäckström.

Verkade intressant

Linda hade inte tänkt på det innan alls. Varit en vanlig medlem som suttit och suckat lite på mötena, men med tanke på åldersskifte i styrelse och ökat intresse rent generellt så verkade det intressant trots allt till slut. Så, februari 2018, på ordinarie årsmöte,

Ordförande, Linda Bäckström

ken till koncernnivå där fackliga från alla fabriker är med och bestämmer.

Hur ser det ut med resurser?

– Vi har som sagt tillgång till fyra olika lokaler på området där vi kan ha facklig verksamhet och vi har även egna telefoner samt datorer. Även en egen möteslokal. Vi har oftast inga problem med att få utrustning och kan även utnyttja mycket av det företaget erbjuder som till exempel hyrbilar och annat.

Verkstadsklubben på Uw-elast

Uw-elast i Mariestad tillverkar olika detaljer i polyuretan. Dom är cirka 30 anställda varav 23 kollektivanställda.

Här är ordförande Jonny Pettersson

och kassören Robert Andersson syn om hur klubben fungerar på Uw-elast

Hur ser

organisationen ut?

– Vi är sex stycken förtroendevalda fördelat på fem som sitter i styrelsen och en som sitter i valberedningen

Jonny Pettersson

Hur fungerar medlemskontakten?

– Alla känner alla och vi träffas varje dag vid raster. Eftersom vi alla är på samma ställe och det blir inofficiella medlemsmöten varje dag så har

vi väldigt bra medlemskontakt. Vi har årsmöte men inga medlemsmöten då vi träffas allihopa nästan varje dag ändå. Vi som jobbar fackligt står även i produktion och är därför väldigt nära våra medlemmar

Hur ser förhandlingsvägarna ut?

– Det är inga problem vi sitter ju bredvid ledningen och kan ställa frågor och få svar snabbt. Vi har årsmöte men inga medlemsmöten då vi träffas allihopa nästan varje dag ändå utan en massa krångel.

Hur ser det ut med resurser?

– Vi har ingen egen expedition men vi har möjlighet att använda ett kontor ►

ordförande

hoppade hon på som ordförande.

– Det har varit mycket folk in i fabriken, så vi har redan haft nytta av lagar och avtal och bemanningsregler, säger Linda

”Vi lär oss ihop”

Det var lite kärvt i början men klimatet blir bättre och bättre med företaget, vi lär oss ihop just nu, klubben och företaget, fortsätter hon

Företaget säger ofta, ”Så har vi inte gjort förut”, nej, men jag har inte varit ordförande förut, svarar Linda då.

Något klubben saknar är skyddsbud hittills, men man hoppas att få till detta snart. ►

Faktaruta Partex

”Partex är specialister och världsledande på industrimärkning. Vi erbjuder produkter, tillbehör och tjänster för identifikation av elledningar, rör och kablar. Vår unika industrimärkning bidrar till ökad effektivitet och säkerhet hos såväl små som stora industriföretag världen över. I vårt breda produktsortiment ingår allt ifrån ledningsmärkning och kabelmärkning till graverade skyltar och komponentmärkning.

Partex är tredje generationens familjeföretag med över 60 års erfarenhet i branschen. Vår långa erfarenhet av industrimärkning och ständiga fokus på vidareutveckling har gett oss en gedigen kunskap om vilka krav våra kunder ställer på produkter och service. Vårt mål är att erbjuda marknadens bästa kundorienterade märksystem oavsett om det gäller kabelmärkning, partmärkning eller graverade skyltar.”

Detta är Partex egna förklaring på vad man gör, i vardagligt tal brukar det heta ”Ahh, det är dom där små gula..”

- vid behov och där har vi ett skåp med våra egna dokument. Vi har tillgång till en dator och vi har tillgång till telefon på fabriksgolvet och vi får det vi behöver om vi frågar efter det.

Viktigt att det finns en klubb

Det finns både nackdelar och fördelar med stor och liten klubb men det är fortfarande lika viktigt att ha en klubb, oavsett storlek. Som man kan läsa ovan

så har dom olika utmaningar, man kan säga att stora klubbars problem är ofta information och medlemskontakt och det kan även vara långa beslutsvägar. I den lilla klubben så känner alla alla oftast och det är lätt att få ut sin information, höra alla åsikter och alla är med och påverkar. Men ändå är klubben lika viktig på alla arbetsplatser då nytan är lika stor på en liten klubb som en stor.

Mattias Rydin

mattias.rydin@ifmetall.se

Johnny Gran

jonny.gran@volvo.com

Expeditionen på Volvo GTO:s klubblokal

Produktionslokal, Partex

- Linda vill inte ta dom uppdragen själv, det är fullt upp med allt annat så arbetsmiljöbiten har hon varit tvungen att släppa tills någon annan kommer som brinner för det.

Chanserna är goda för det har varit mycket yngre folk som kommit in det sista, och det behövs. Om 10 år försvinner cirka hälften av personalen räknar

man med. Det är en jämställd styrelse man har. Med i princip lika många kvinnor som män, plus ett antal förtroendevalda som tillsammans kämpar för att föra sina medlemmars talan.

Det finns även en helt ny VD för produktion som man hoppas få ett bra samarbete med, och det finns inget som tyder på annat.

Medlemsutbildning

När man forskar lite vad som fick Linda att börja tänka om från att varit "en suckande medlem" på mötena till en engagerad ordförande så är det bara en sak som sticker ut: Medlemsutbildning.

Hon förstår inte varför inte alla går den. Alla *borde* gå den, för att se hur det hänger ihop, vad som behöver göras och om inte annat vad ens medlemsavgift egentligen går till.

Det är en ögonöppnare, menar hon.

Med denna klarsynthet lämnar jag Gullspång, inte i en diligens med ett stort dammoln bakom en i solnedgången, som hade känts passande på något sätt, utan i en fransk liten röd bil längs E20, och tackar för mig...

Christer Andreasson

christer.andreasson@ifmetall.se

SÅ HÄR ENKELT STARTAR NI EN KLUBB PÅ FÖRETAGET

Uppdragsbeskrivning

Det är alltid viktigt att tänka på att medlemmar i förbundet har rätt att kräva att vara grundarbetsuppgifter samt prioriteras och att klubben tillvarar medlemmarnas gemensamma fackliga intressen.

Ett bra sätt att arbeta med klubbens uppgifter, verksamhet och utbildningsutveckling (utbildning). Klubben får sedan anpassa, fördjupa och komplettera utifrån sin egen verklighet. Det handlar också om intresse, kompetens, erfarenheter och är givetvis beroende av klubbens storlek. Nedan följer några rekommendationer till ett färdigt uppdrag.

Klubbens uppgifter

Klubbstyrelsen och de övriga förtroendevalda i klubben ska samverka för att genomföra det som i stadgarna definieras som klubbens uppgifter (§ 23).

Mom. 2 Uppgifter

Klubb har till uppgift att organisera medlemmar samt bevaka och tillvarar medlemmarnas intressen gentemot arbetsgivaren. Klubben ska arbeta utifrån förbundets stadgar, beslut av kongress, förbundsstyrelse, avdelningens representantskap och avdelningsstyrelse samt i överensstämmelse med lagar och avtal.

Det innebär bland annat:

- Att organisera alla på arbetsplatsen som ska tillhöra förbundet.
- Att träffa lokala kollektivavtal om arbets- och anställningsvillkor.
- Att se till att alla medlemmar får information om klubbens, avdelningens och förbundets verksamhet.
- Att ge medlemmarna möjlighet till facklig utbildning.

Att vara förtroendevald

Att vara förtroendevald innebär att du har fått ett förtroende att företräd medlemmarna.

Som förtroendevald ska du bland annat:

- Lyssna på medlemmarna.
- Ge råd och stöd.
- Engagera medlemmarna i det fackliga arbetet.
- Delta i arbetet att planera och genomföra klubbens verksamhet.
- Verka för att alla kollektivavtal på arbetsplatsen går med i IF Metall.
- Vara solidarisk mot organisationen och dessa företrädare samt respektera fattade beslut.

Som förtroendevald har du rätt till:

- De rättigheter och det skydd som anges i förtroendemannalagen (FML). Det innebär bland annat rätt till ledighet för det fackliga uppdraget.
- Hjälp och stöd av övriga fackliga förtroendevalda på arbetsplatsen.
- I avdelningen och förbundet.
- Utbildning för ditt uppdrag.

Att vara ordförande i klubbstyrelsen

Ordförandens roll är att samordna verksamheten.

Som ordförande ska du bland annat:

- Se till att klubben arbetar med det som stadgarna och andra fattade beslut anger som klubbens uppgift och uppdrag.
- Ha ett övergripande ansvar för att beslut som fattas i förbundet också effektiviseras.
- Leda styrelse- och medlemsmötena i klubben, så att besluten fattas i demokratisk ordning.
- Ansvara för att de beslut som styrelse eller medlemsmöte fattat, också genomförs.

Hur startar vi en klubb på företaget? (steg för steg)

1

Är ni flera medlemmar på er arbetsplats? Då kan det innebära många fördelar för er att starta en fackklubb.

2

Tag kontakt med den ombudsmannen på avdelningen som har hand om ditt företag. Då kan ni tillsammans diskutera fram vad en klubb skulle innebära för er arbetsplats.

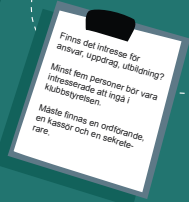
3

Hör efter med skyddsombud, avdelningsombud och andra arbetssamrater om det finns ett intresse för att bilda en klubb på företaget.

4

Med ett medlemsmöte startar ni igång er klubb och väljer styrelse. Ta reda på:

Finns det intresse för ansvar uppdrag, utbildning?
Minst fem personer bör vara intresserade att ingå i klubbstyrelsen.
Måste finnas en ordförande, en kassör och en sekreterare.

5

Tillsammans med en representant från avdelningen informerar ni arbetsgivaren om vad det innebär med en klubb på arbetsplatsen. Informera bland annat om vilka som är förtroendevalda, vilka uppdrag de har och vad facklig tid och utbildningsbehov medför.

Tips då ni valt att starta klubb:

Utse gärna en interimiststyrelse (utbildningsstyrelse) som drar upp riktlinjer för den kommande verksamheten och förbereder utbildningsplaner.

Det underlättar om alla blivande styrelseledamöter har genomgått facklig medlemsutbildning.

Gör en utbildningsplan för styrelsen. Diskutera planen med arbetsgivaren för att undvika problem.

Informera arbetsgivaren så snart som möjligt om vilka som är klubbens förtroendevalda. Ta reda på vilka personer från arbetsgivaren som är utsedda att förhandla med klubben.

Ta upp praktiska frågor med arbetsgivaren, som till exempel vilken lokal eller plats ni kan använda för det fackliga arbetet och klubbens material.

Regelbundna styrelsemöten är en förutsättning för klubbens arbete. Se till att upprätta en mötesplan. I stadgarna regleras former för medlems- och ämnesmöten.

Hur vill ni informera medlemmarna? Skaffa nödvändigt material för det, till exempel anslagslavor, pinnar och böcker.

Underlätta arbetet med en checklista som kan innehålla rutiner, kontaktpersoner med mera.

Ha kontakt med avdelningen (din ombudsman) som stöd.

Klubben kan få ekonomiskt bidrag till sin verksamhet. Prata med din avdelning för mer information.

Den här schematiska skissen på hur ni startar en klubb hittar du på www.ifmetall.se

Är ni flera medlemmar på er arbetsplats? Bilda en klubb – ger flera fördelar

Arbetsgivaren är skyldig att självmant förhandla med den lokala fackliga organisationen innan arbetsgivaren fattar beslut om viktigare förändring (MBL 11§).

Visst är väl det ett starkt argument för att organisera sig på arbetsplatsen.

Ett bra och första steg i den riktningen är att bilda en klubb.

Materialet till höger är en ide- och kunskapssammanställning om hur man steg för steg går till väga vid lokala förhandlingar.

Ursprungligen är materialet framtaget av IF Metall Borås, men finns nu delvis anpassat för IF Metall Östra Skaraborg och IF Metall Västra Skaraborg.

Häftet är på 32 sidor och ger starka argument och tydliga konkreta exempel på hur en klubb succesivt bygger upp ett förtroende och blir en stark förhandlingspart.

Kontakta din avdelning för mer information.

Klubben tecknar avtal, förhandlar och organiserar

Vad händer om en fackklubb lägger ner?

I maj månad 2018 fanns det inom avdelningarna Östra Skaraborg 33 klubbar och Västra Skaraborg 39 klubbar registrerade.

Är man anställd på ett företag så har man möjlighet att bilda en lokal fackklubb på arbetsplatsen. Enligt IF Metalls stadgar så krävs det att minst tre kollektivanställda medlemmar blir valda i förtroende av sina arbetskamrater.

Det är ordförande, sekreterare och kassörsuppgifter som är minimumkrav enligt stadgarna. Klubbstyrelsen måste ha udda antal ledamöter, om det skulle bli ett röstningsförfarande.

I en normal klubbstyrelse brukar jag förespråka minst fem ledamöter för att underlätta arbetet.

Juridisk motpart

Fackklubben blir en juridisk motpart till arbetsgivaren och fackklubben har i princip samma rättigheter och skyldigheter som avdelningens ombudsman har.

Det största uppdraget för fackklubben är att organisera anställda men även företräda medlemmarna på sin arbetsplats och bevaka deras intressen så som lagar och avtal.

Fördelen med en aktiv klubb på arbetsplatsen är

att det är betydligt lättare att teckna lokala avtal med arbetsgivaren, då klubbstyrelsen har full kännedom om arbetssituationen och ser det lilla extra som är betydelsefullt för medlemmarna.

Om klubben avvecklas

Om det skulle bli så att de förtroendevalda ledamöternas intresse i klubben har svalnat för ett fackligt uppdrag, alternativt att de skulle byta arbetsgivare så att antalet ledamöter inte uppfylls för en klubb skall kunna existera på arbetsplatsen så behöver klubben avvecklas. Då går det juridiska ansvaret över till avdelningen som då blir motpart till arbetsgivaren. Då är det avdelningen som tecknar alla avtal och lokala uppgörelser.

När klubben är avvecklad så blir det en ombudsman från avdelningen som arbets-

givaren skall vända sig till för att genomföra förhandlingar.

Detta gör att det tar betydligt längre tid att genomföra en förhandling på grund

**Tyvärr blir
avdelningen oftast
inkopplad när skadan
redan skett.**

av att avdelningens ombudsmän bevakar och företräder medlemmarna på flera andra företag som inte har en klubb där det finns förtroendevalda.

Lokala ombud

Oftast så finns det någon eller några medlemmar som vill ställa upp som förtroendevalda ombud på arbetsplatsen som röstas fram i samband med avvecklingen av klubben. Det är en stor fördel för medlemmarna då avdelningen och förbundet har någon att förmedla viktig information till på arbetsplatsen. Även när ombudsmannen blir kallad till en förhandling så har det förtro-

endevalda arbetsplatsombudet möjlighet att medverka på förhandlingen som arbetsgivaren kallat till. Detta är till mycket stor vikt för ombudsmannen då ombudet har betydligt bättre kännedom om det dagliga arbetet på företaget.

Tyvärr så blir avdelningen oftast inkopplad när skadan väl skett på företaget och då blir det oftast svårt att förebygga och bevaka det dagliga arbetet på arbetsplatsen så som om det hade funnits en lokal fackklubb som har full närvaro.

Den fackliga närvaron på arbetsplatsen med en lokal facklig verkstadsklubb är en stor styrka för alla medlemmar!!

Tillsammans är vi starka!

Mattias Skoglund

mattias.skoglund@ifmetall.se